

Uddannelsesprogram

Klinisk Basisuddannelse:

- *Afdeling for Depression og Angst, Aarhus
Universitetshospital, Psykiatrien Region Midtjylland*
- *Almen Praksis, Region Midtjylland*

Målbeskrivelsen 2016

Godkendt den 04.10.2024 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for den kliniske basisuddannelse, opnås i det daglige arbejde på afdelingerne/i praksis.

Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige. Det er ligeledes skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen: [Sundhedsstyrelsen](#)

Uddannelsesprogrammet kan ses som en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger/praksis, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet inden for afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning.....	5
1. Første ansættelse.....	6
1.1 Præsentation af afdelingen.....	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen.....	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	7
1.2 Uddannelsesplanlægning.....	7
Stuegangsfunktionen	8
Tværfaglig konference	8
ECT-behandling.....	8
Vagtfunktion	8
Undervisning	8
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	8
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	13
1.4.1 Undervisning.....	14
1.4.2 Kursusdeltagelse	14
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage.....	14
1.6 Forskning og udvikling.....	14
2. Anden ansættelse - Almen praksis i Uddannelsesregion Nord	15
2.1 Præsentation af almen praksis	15
2.1.1 Introduktion til praksis	15
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis	15
2.1.3 Uddannelsesvejledning	16
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	16
2.2 Uddannelsesplanlægning.....	16
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	17
Kompetenceskema	17
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	21
2.4.1 Undervisning.....	21

2.4.2 Kursusdeltagelse	21
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage	21
2.6 Forskning og udvikling	21
2.7 Anbefalet litteratur	21
3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	22
4. Nyttige links.....	22

Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse
Ansættelsessted (Afdeling, hospital) Afdeling for Depression og Angst, Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien	Ansættelsessted: Almen praksis, Region Midtjylland
Varighed: 6 mdr.	Varighed: 6 mdr.

1. Første ansættelse

Afdeling for Depression og Angst, Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien.

Varighed: 6 måneder.

1.1 Præsentation af afdelingen

Afdeling for Depression og Angst (ADA) varetager behandlinger på hovedfunktion, regionsfunktion og højt specialiseret niveau.

Afdelingens særlige ekspertiseområde er udredning og behandling af patienter med depression, bipolar affektiv sindslidelse, angst og OCD, personlighedsforstyrrelser, PTSD, krigstraumer, alvorlige selvmordstanker, spiseforstyrrelser og sexologiske problemer.

Afdelingen er derudover en del af den fælles akutmodtagelse (FAM) på AUH, hvor henviste patienter med akutte psykiatriske problemstillinger visiteres.

Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patientflow, og opbygning fremgår af afdelingens hjemmesider:

Afdeling for Depression og Angst - til fagpersoner - Psykiatrien i Region Midtjylland - til fagpersoner (rm.dk)

Afdeling for Depression og Angst - Psykiatrien i Region Midtjylland - til patienter og pårørende (rm.dk)

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet et særskilt obligatorisk introduktionsprogram, som KBU-lægen følger de første uger. Det vil blive tilsendt pr. mail inden ansættelsen. Den første tid for vejledersamtalen vil fremgå af programmet.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er under ansættelsen sat tid af til vejledersamtaler ca. 1 gang/mdr. Uddannelseslæge.dk kan benyttes til planlægning og dokumentation af afholdte samtaler. Hovedvejleder er ansvarlig for gennemførelse af den første vejledersamtale, som afholdes inden for de første 14 dage af ansættelsen og herefter er det KBU-lægen, der har ansvaret for planlægning af vejledersamtalerne med hovedvejleder.

Indholdet af samtalerne vil være skiftende i løbet af uddannelsesforløbet, men grundlæggende med fokus på de kompetencer KBU-lægen forventes at gennemføre samt på den individuelle uddannelsesplan. Indholdet i vejledersamtalerne vil således blandt andet være planlægning af hvilke kompetencer der skal opnås/være i fokus samt den individuelle uddannelsesplan, opfølgning på trivsel mm. Den individuelle uddannelsesplan udfyldes og uploades i uddannelseslæge.dk og skal som minimum laves ved introduktions-, midtvejs- og slutamtalen. Uddannelsesplanerne skal godkendes af UAO.

Der findes flere typer af vejledning/supervision i den kliniske hverdag:

-Ad hoc-vejledning af akutte problemstillinger både i vagten og i det daglige kliniske arbejde på afdelingen, hvor der er mere erfarne kollegaer til stede. Der er derfor altid mulighed for at modtage løbende vejledning/supervision i det kliniske arbejde.

- Planlagt supervision: Der er dagligt planlagt supervision på sengeafsnittene, hvor ikke akut prægede problemstillinger kan tages op til supervision.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

KBU-lægen tilknyttes et sengeafsnit og modtager klinisk vejledning i den lægegruppe, der er tilknyttet dette afsnit (overlæge, afdelingslæge, hoveduddannelseslæge). KBU-lægen vil indgå i et tværfagligt team med sygeplejersker, psykologer og læger og vil typisk blive behandlingsansvarlig for nogle få patienter. Det tilstræbes, at KBU-lægen bliver behandlingsansvarlig for patienter, som lægen selv har modtaget eller været med til at udrede. Arbejdsopgaverne vil typisk være journalføring, samtaler og vurdering af symptomatologi/sygdomsgrad, udfærdigelse af behandlingsplan i samarbejde med patienten eventuel vurdering af tvangsforanstaltninger og udfærdigelser af erklæringer. Der udarbejdes evt. henvisninger og epikrise.

KBU-lægen har fastsatte dage med ECT-behandling af patienter fra alle psykiatriske afdelinger i AUH, Psykiatrien. Lægen lærer i introduktionen både at vurdere patienter inden behandling, at give relevant ECT-behandling samt at vurdere behandlingskvaliteten.

Vagtfunktion

KBU-lægen vil indgå i vagtfunktionen, som er fælles for hele AUH, Psykiatrien. Vagten er inddelt i en dagvagtsfunktion mandag-fredag kl. 08-16, en aften-natfunktion kl. 15.30-09 samt weekendvagter (dag: kl. 08-16, Aften/nat: kl. 15.30-09).

Forvagten

Tilstedeværelsesvagt i 2-holdsdrift. Der er i hvert vagtskifte (eftermiddag og morgen) konference med deltagelse af afgående og indkommende vagthold og supervision og vejledning ved vagtholdet. Der er udenfor dagvagtstiden altid to forvagter i tilstedeværelsesvagt, og der er hele døgnet en læge med ret til selvstændigt virke på vagt. Vagt i tidsrummet 15.30-09 varetages af to forvagter (AN1 og AN2). AN står for aften/nat. AN1 er primært tilknyttet FAM, hvor man modtager og vurderer akutte henviste psykiatriske patienter med henblik på evt. indlæggelse eller henvisning til andet regi. I AN2 varetager KBU-lægen tilsyn og behandling, i samråd med bagvagten, af patienter indlagt i hele psykiatrien (afd. for depression og angst, afd. for psykoser og retspsykiatrisk afd.) med akut opståede symptomer af både somatisk og psykiatrisk karakter. Desuden tilkaldes KBU-lægen til andre akutte situationer fx. patienter med udadreagerende adfærd, hvor lægen foretager vurdering af og beslutning om eventuelle tvangsforanstaltninger i henhold til afdelingens instruks. Der introduceres grundigt til denne funktion, og der er et tæt samarbejde med bagvagt.

Bagvagten

Hverdage, weekend og helligdage: En bagvagt i dagstiden 08-23 samt efterfølgende rådighedsvagt til kl. 08.

Overlægebagvagten:

Hverdage kl. 08-21 samt efterfølgende beredskabsvagt kl. 21-08.

Lørdag-søndag samt helligdage: 08-16 samt efterfølgende beredskabsvagt kl. 16-08. Overlægen afholder konference med status og supervision af vagtholdet inden hospitalet forlades.

[Link: Vagtvejledning version 12 juli 2024.pdf \(rm.dk\)](#)

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering af KBU-lægen. Uddannelse af KBU-lægen er overvejende arbejdsbaseret, hvilket betyder at kompetencer primært opnås gennem deltagelse i og varetagelse af det daglige kliniske arbejde. Oplæring gennem det kliniske arbejde foregår primært som mesterlære med vejledning og supervision svarende til den enkelte læges kompetenceniveau. Den arbejdsbaseret læring forventes suppleret med selvstudium.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Stuegangsfunktionen

Stuegangsopgaverne på afsnittet fordeles ved forstuegang i samarbejde med afsnittets speciallæge, så arbejdsopgaverne passer til den enkeltes kompetenceniveau og efter hvilke patientkategorier KBU-lægen har særlig fokus på jvf. den individuelle uddannelsesplan. Samtalerne foregår oftest sammen med plejepersonale i afsnittet, og superviserede samtaler aftales også ved forstuegang. Efterfølgende er der mulighed for supervision ved afsnittets øvrige læger. Kompetencevurderingen sker ved superviserede samtaler og ved efterfølgende struktureret supervision ved afsnittets læger eller KBU-lægens vejleder.

Tværfaglig konference

KBU-lægen skal deltage i den tværfaglige behandlingskonference og vil på et tidspunkt under ansættelsen kunne få ansvar for at fremlægge enkelte patienter på konference under supervision fra mere erfarne kollega. Kommunikationen og samarbejdet med andre personalegrupper tages til supervision ved vejleder.

ECT-behandling

ECT-behandling (elektrochok-behandling): I forbindelse med introduktionsprogrammet er der oplæring i ECT-behandling. Inden KBU-lægen selv giver ECT-behandling, bliver der arrangeret en følgedag, hvor KBU-lægen superviseres af en mere erfarne kollega. Kompetencevurderingen foregår i forbindelse med oplæring. Efterfølgende tvivl omkring ECT-behandling kan tages til supervision ved speciallæge ved sengeafsnittet.

Vagtfunktion

KBU-lægen modtager vejledning og supervision af vagtholdet. Kompetencer kan godkendes både i vagten og ved efterfølgende case-baseret diskussion med vejleder. Supervision på arbejdet og afklaring af svære problemstillinger gøres ved kontakt til bagvagten. Her kan reflekteres over egen praksis. Hver morgen og eftermiddag er der ved afslutning af vagten supervision ved bagvagten.

Vagtarbejdet kan også bringes til klinisk vejledning ved den primære lægegruppe i sengeafsnittet, som KBU-lægen er tilknyttet.

Undervisning

Hver morgen ved morgenkonference er der undervisning fx. udførelse af et semistruktureret interview med deltagelse af patient, gennemgang af en patientcase, ECT-undervisning mm.

Hver onsdag eftermiddag er der skemalagt undervisning herunder klinisk konference, journal club, gruppebaseret læring og undervisning ved eksterne undervisere.

Link til Adas værktøjskasse, hvor undervisningsprogrammet er beskrevet (under værktøjskasse): [Afdeling for Depression og Angst - til fagpersoner - Psykiatrien i Region Midtjylland - til fagpersoner \(rm.dk\)](#)

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele den kliniske basisuddannelse, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik:

Kompetencer			Læringsstrategi(er), anbefaling (arbejdsfunktion)	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e) og tidspunkt for kompetenceopnåelse
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		
1	Modtage, vurdere og initiere behandling af den akutte patient	1) anvende en struktureret tilgang til modtagelse af den akutte patient 2) vurdere om patienten er kritisk syg 3) initiere relevant behandling 4) sikre at patienten inddrages i behandlingsplan 5) vurderer behov for hjælp 6) anvende klar kommunikation med samarbejdspartnere 7) inddrage andre samarbejdspartnere <i>Roller som primært indgår:</i> - Medicinsk ekspert/ lægefaglig - Samarbejder - Leder/ administrator/ organisator -Kommunikator	Akutkursus Færdighedstræning Stuegangsarbejde Vagtarbejde Selvstudium	Struktureret klinisk observation Kompetencen godkendes ved vurdering/audit af minimum 3 forskellige patientkontakter/journaler med klinisk vejleder indenfor de første 1-2 mdr. og igen sidst i forløbet af ansættelsen. Forventes godkendt i 5-6 måned.
2	Foretage genoplivning	1) identificere og reagere adækvat på kliniske faresignaler, som kan føre til hjertestop 2) initiere hjertestopbehandling, herunder anvende algoritmen for genoplivning 3) give livreddende primær medicinsk behandling 4) kende roller som teamleder og teammedlem og anerkende teamindsatsen	Akutkursus Dagligt klinisk arbejde Færdighedstræning forud for klinisk praksis	Struktureret klinisk observation (på akutkursus) Denne kompetence vurderes på akutkurset

		5) tage beslutninger 6) bede om hjælp til opgaveløsning 7) redegøre for etiske dilemmaer (initiering/afslutning af behandling) <i>Roller som primært indgår:</i> - Medicinsk ekspert/ lægefaglig - Kommunikator - Leder/ administrator / organisator - Professionel		
4	Følge op på plan for indlagt patient (konsultation / stuegang)	1) organisere, planlægge og gennemføre opfølgning på indlagt patient i samarbejde med patient, evt. pårørende og samarbejdspartnere 2) gennemgå forløb med inddragelse af patient, evt. pårørende og samarbejdspartnere 3) gennemgå indkomne prøvesvar og undersøgelses-resultater samt plejepersonalets observationer 4) udføre fokuseret objektiv undersøgelse 5) lægge videre plan 6) sikre sig patientens og evt. pårørendes forståelse og accept af videre plan, herunder kommunikation med patienter med særlige behov 7) resumere plan med samarbejds-partners mhp. videre forløb.	Stuegangsarbejde Selvstudium Kommunikations-kursus	Struktureret klinisk observation Kompetencen godkendes ved tværfaglig supervision under stuegang af minimum 5 forskellige patientkontakter. Forventes godkendt i 5-6 måned.
5	Varetage udskrivning	1) varetage udskrivning eller afslutte ambulant patientforløb 2) ajourføre medicinlister / fælles medicinkort	Stuegangsarbejde	Struktureret klinisk observation

	/afslutning af patientforløb	3) udarbejde epikrise 4) kende til primær sektor, sekundærsektor, kommune og samarbejdet hen over disse sektorovergange		Kompetencen godkendes af hovedvejleder eller klinisk vejleder og der skal være audit af min. 3 epikriser. Forventes godkendt efter 3. måneder.
9	Forberede og varetage intrahospital transport	1) vurdere patientens egnethed til transport, herunder indsamling af vitale parametre 2) deltage i stabilisering af patient inden transport 3) Informere patient og evt. pårørende om transport og formål med denne 4) redegøre for procedurer og monitorering i forbindelse med transport 5) forudse mulige komplikationer til patientens tilstand, som kan opstå under transporten og imødegå disse 6) samarbejde med andre personalegrupper omkring transport af patient 7) overlevere information og ansvar for patient til personale på modtagende afdeling	Dagligt klinisk arbejde på sengeafsnittet Akutkursus Selvstudium Kommunikationskursus	Struktureret klinisk observation (på akutkursus) Denne kompetence vurderes på akutkurset.
10	Varetage vagtfunktion	1) indgå i vagtteamet, herunder kende egen rolle og ansvar 2) orientere sig i vagtens opgaver ved vagt start 3) prioritere opgaver og skabe overblik over opgaver 4) kommunikere med samarbejdspartnere om afvikling af opgaver	Vagtarbejde Akutkursus Kommunikationskursus	Struktureret klinisk observation Kompetencen godkendes ved vurdering og audit af minimum 3 forskellige patientkontakter/journaler med klinisk vejleder/hovedvejleder indenfor de første 1-2 måneder og igen midt i forløbet af ansættelsen. Forventes godkendt i 5-6 måned.

		5) afvikle og følge op på opgaver 6) inddrage andre i opgavevaretagelsen 7) bede om hjælp ved behov 8) erkende grænser for egen formåen 9) overdrage vagtansvar til kollega		
12	Agere relevant i henhold til gældende lovgivning og patientsikkerhed	1) indrapportere til relevant klinisk database / registre 2) indrapportere utilsigtet hændelser til Dansk Patient Sikkerheds Database 3) informere patient / pårørende og senior kollega om hændelse 4) forstå egen og andre sundhedsprofessionelles reaktion på en utilsigtet hændelse 5) indberette til offentlig myndighed, herunder bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen 6) udfærdige dødsattest	Udfærdigelse af attester eller indberetning med vejledning og supervision Selvstudium	Case-baseret diskussion Kompetenceevalueres efter 5-6 måneder af hovedvejleder eller klinisk vejleder
13	Kommunikere og samarbejde med kolleger og andre samarbejdspartnere	1) foretage klar og tilstrækkelig journalføring 2) fremlægge problemstilling / patientcase til diskussion 3) konferere patientbehandling med kollega – evt. telefonisk 4) anvende kort præcist sprog ved konference med lægekolleger	Dagligt klinisk arbejde Akutkursus Kommunikationskursus Læringskursus	Struktureret klinisk observation Kompetencen godkendes ved vurdering af minimum 3 forskellige patientkontakter af hver samt audit af min. 3 journalnotater. Forventes godkendt i 2 måned.

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer KBU-lægen forventes at deltage i, hvad KBU-lægens rolle på konferencen er – og hvad KBU-lægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Fordeling af arbejdsopgaver Undervisning	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Middagskonference	Supervision på kliniske problemstillinger	Alle hverdage	Læger tilknyttet sengeafsnittene	Patientforløb Medicinsk ekspert
Vagtoverlevering	Rapportering af tilsete og meldte akutte patienter. Overblik over opgaver vedr. tvang i vagten.	Dagligt morgen og eftermiddag	Afgående og tilgående læger i vagt	Patientforløb Specielle problemstillinger Medicinsk ekspert Overlevering af patientansvar
Klinisk konference	Fremlæggelse af patient ved uddannelseslæge	Hver onsdag	Alle uddannelseslæger Speciallæger Psykologer	Medicinsk ekspert Akademiker
Journal club	Fremlæggelse af artikel fra tidsskrift	Ca. 2-3 onsdage i måneden	Læger, afdelingens professor	Medicinsk ekspert Akademiker
Fælles lægemøder	Vurdering af uddannelsen i afdelingen. Information fra afdelingsledelsen.	Fjerde onsdag i måneden	Alle læger	Organisator, samarbejder, professionel
Yngre lægemøder	Organisatoriske problemstillinger	1. onsdag i måneden	Alle yngre læger	Ledelse, organisation
Individuel supervision efter vagt	Refleksion over aspekter fra vagten	Ved vagtoverlevering (morgen)	Afgående læger og bagvagt	Professionel, medicinsk ekspert
Fællesundervisning med øvrige afdelinger i AUH, Psykiatrien	Undervisning med relevante fælles emner	4 gange/år	Alle læger og psykologer	Medicinsk ekspert, professionel

Behandlingskonference på sengeafsnittet	Gennemgang af indlagte patienter i sengeafsnittet	1 gang/uge	Alle læger og plejepersonale på sengeafsnittet	Medicinsk ekspert Samarbejder Patientforløb
---	---	------------	--	---

1.4.1 Undervisning

Det forventes at KBU-lægen deltager i den planlagte undervisning. Der er patientdeltagelse til både klinisk konference og det semistrukturerede interview, som er to undervisningselementer, der foretages på ugentlig basis. Til klinisk konference fremlægger uddannelseslægen en klinisk problemstilling med fokus på differential diagnostik og behandling og ved det semistrukturerede interview lærer uddannelseslægen at interviewe en patient systematisk. Alle uddannelseslæger skiftes til at foretage de forskellige interviews og det aftales med vejleder hvilket patient, der skal deltage. Der er efterfølgende supervision ved vejleder eller anden senior læge.

Til journal club fremlægger uddannelseslægerne på skift en artikel i samarbejde med afdelingens professor.

Herudover vil KBU-lægen skulle fremlægge cases til morgenkonferencen samt gennemgå en patients ECT-behandling til ECT-konference.

1.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser. Oversigten nedenfor beskriver kursustitel, hvor kurserne er placeret i uddannelsen og hvor længe kurserne varer. Uddannelseslæger bliver automatisk tilmeldt kurset via kursusudbyderne.

Kursustitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Akutkursus i kommunikation, behandling og transport	1. halvår	2 x 2 dage (eksternat)	Automatisk
Læringskursus	1. halvår	2 dage (eksternat)	Automatisk
Kommunikationskursus	2. halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Automatisk

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her: <http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser skal godkendes af cheflægen.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet.

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

KBU-lægen har mulighed for at besøge andre afdelinger 2 dage i løbet af ansættelsen. Dette koordineres med den skemaansvarlige og planlægges i god tid inden opholdet.

1.6 Forskning og udvikling

KBU-lægen har mulighed for at kontakte afdelingens kliniske professor med henblik på vejledning til afdelingens forskning.

2. Anden ansættelse - Almen praksis i Uddannelsesregion Nord

2.1 Præsentation af almen praksis

Tildeling af almen praksis

Du vil 3 måneder før din start i praksis få besked om, hvilken praksis du er tildelt. Du opfordres til at aftale et besøg i din tildelte praksis, så hurtigt som muligt efter at du har modtaget beskeden. På den måde kan I få hilst på hinanden, og du kan træffe personalet og se klinikken.

Faget almen medicin

Dansk almen medicin har tilsluttet sig den europæiske definition af specialet (WONCA Europe, juni 2011). Her beskrives specialet og dets udøvere:

Praktiserende læger er speciallæger uddannet i fagets principper. De er personlige læger; primært ansvarlige for den samlede og vedvarende behandling uanset alder, køn og sundhedsproblem. De tager sig af den enkelte i forhold til dennes familie, lokalsamfund og kultur i respekt for den enkelte patients autonomi.

De vedkender sig også deres professionelle ansvar overfor lokalsamfundet. De integrerer fysiske, psykologiske, sociale, kulturelle og eksistentielle faktorer i den behandlingsplan, de sammen med patienten udarbejder, styrket af den viden og tillid, der opstår ved gentagne kontakter.

Praktiserende læger udøver deres professionelle rolle ved at fremme sundhed, forebygge sygdomme, eller ved behandling, omsorg eller palliation. Dette sker direkte eller gennem andre personer ud fra de sundhedsbehov og tilgængelige ressourcer der er i det samfund, de betjener, og de hjælper samtidig patienterne med adgang til disse ydelser i det omfang, det er nødvendigt.

De skal tage ansvaret for udvikling og vedligeholdelse af egne færdigheder, personlige integritet og for de værdier som danner grundlaget for en effektiv og sikker omsorg.

2.1.1 Introduktion til praksis

På følgende links kan du finde praksisbeskrivelser for henholdsvis Region Midtjylland og Region Nordjylland. I praksisbeskrivelsen finder du dels oplysninger om den praksis du skal være i, men også oplysninger om hvordan uddannelsen er sammensat i praksis.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis

Uddannelsen i den enkelte praksis vil typisk være organiseret således at der er en af de faste speciallæger der er tutorlæge for KBU-lægen. Alle tutorlæger i praksis har været på obligatorisk tutorlæge-kursus og er uddannet i både at formidle viden men også at kompetencevurdere. Tutorlægen er ansvarlig for at praksis lever op til uddannelsesprogrammet samt at det daglige arbejde tilrettelægges så de almen medicinske kompetencer anført i målbeskrivelsen opnås. Er der flere læger i praksis kan de øvrige godt fungere som vejledere men tutorlægen er overordnet ansvarlig.

Det er ligeledes tutorlægen der er ansvarlig for at planlægge og afholde introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtalen, samt håndtere potentielt problematiske uddannelsesforløb i praksis.

Der gives flere former for vejledning/undervisning i praksis.

Ad hoc vejledning:

Vejledning hvor uddannelseslæge kan få besvaret spørgsmål i patientsituationer. Dette er altså vejledning hvor der er brug hjælp nu og her til at komme videre med en patient. Det forventes at uddannelsespraksis og KBU-lægen selv aftaler regler og retningslinjer for ad hoc supervisionen

Planlagt supervision:

Det anbefales at der dagligt skemasættes ca. 30 minutter til vejledning uden patienter. Her har uddannelseslægen mulighed for at stille spørgsmål til tutorlæge/vejleder og journalnotater kan gennemgås og anvendes i læring. Dette tidsrum kan også i nogle tilfælde anvendes til brug af kompetencevurderingsmetoderne.

Undervisning:

Det forventes at praksis underviser uddannelseslægen i forbindelse med dennes ophold i praksis. Det være sig i aktuelle eller for uddannelseslægen andre relevante emner. Ligeledes forventes det at uddannelseslægen selv læser op og orienterer sig i relevante emner.

Temadage:

Der vil under din 6 måneders ansættelse som praksisreservelæge blive afholdt ca. 4 temadage inklusiv et introduktionskursus. Uddannelseskoordinatorerne står for planlægning og afholdelse af disse.

Temadagene er obligatoriske og skal betragtes som arbejdsdage. Du skal melde dit lovlige fravær i praksis den dag. Disse temadage er primært tænkt som netværksskabende, hvor du møder dine kollegaer. Endvidere planlægger uddannelseskoordinatorerne praksisrelevante oplæg.

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Det er tutorlægen, dennes kolleger og ansatte der er ansvarlige for at opstille rammer der muliggør opnåelse af de beskrevne kompetencer. Dette vil i praksis sige at uddannelseslægen skal se et bredt udvalg af almen medicinske patienter. Sværhedsgraden og den tid der afsættes til at se patienter skal tilpasses uddannelseslægens niveau således at der tilbydes et trygt læringsmiljø. Dette for at sikre læringsprogression.

Det er tutorlægen der er ansvarlig for planlægning og afholdelse af samtaler. Det kan indbyrdes aftales hvem der fører referat. Normalt afholdes introduktionssamtalen indenfor de første 2 uger, og her udarbejdes den individuelle uddannelsesplan i fællesskab mellem uddannelseslæge og tutorlæge.

Hjælpekemaer til brug ved introduktions-, justerings-, og slutevalueringssamtalerne findes her:

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/midtjylland/uddannelse/laegelig-videreuddannelse/praktiske-forhold/vejledningssamtaler/>

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

I praksis vil uddannelseslægen indgå i det almindelige daglige arbejde. Læringssituationerne vil opbygges omkring patientkontakt. Uddannelseslægens patientkontakter vil bestå af konsultationer, telefonkonsultationer, e-mail konsultationer og sygebesøg. Desuden vil det være anbefalet og muligt at deltage i enkelte lægevagter. Dagen vil være præget af varierende arbejdsopgaver.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Læring i praksis foregår primært ved mesterlære, dels ved superviseret arbejde med egne konsultationer tilpasset efter uddannelseslægens kompetencer, og dels ved at se patienter sammen med vejleder/tutorlæge, f.eks. forbindelse med oplæring i procedurer. Det er vigtigt, at uddannelseslægen opsøger læringsmuligheder og anvender mulighederne for feedback og supervision. Det forventes desuden, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner ved behov.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Som anført er alle tutorlæger i praksis uddannet i kompetencevurdering. I praksis anvendes lidt andre kompetencevurderingsmetoder end i andre specialer, men de dækker over det samme. Metoderne anvendes undervejs i forløbet og danner udgangspunkt for feedback til uddannelseslægen.

KV1 – Struktureret vejledersamtale svarer til Case-baseret Diskussion

KV2 – Struktureret observation af en konsultation (Fluen på væggen) svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til konsultation i praksis)

KV3 – 360 graders evaluering

KV4 – Struktureret observation af en procedure svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til procedurer i praksis)

KV5 – Refleksions-skema og gennemgang

Grunden til at almen medicin har både KV2 og KV4 er, at der er lidt forskel på den måde en konsultation og en procedure observeres struktureret.

Under opholdet i almen praksis skal kompetence 3, 6, 7, 8, 11, 14, 15 og 16 godkendes.

Kompetenceskema

Se kompetenceskemaet nedenfor for uddybning af de forskellige kompetencer, som skal godkendes i 2. delansættelse. Arbejdsfunktionen for de 8 kompetencer er det daglige arbejde i almen praksis.

Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi	Kompetence-vurderingsmetode	Forventet tidspunkt for godkendelse af kompetence	
3. Gennemføre konsultation selvstændigt	Konsultationsprocessen Have kendskab til denne og kunne anvende den i praksis. Kunne vejlede pt. på rette faglige og for patienten forståelige niveau. Kunne tage udgangspunkt i pt.'s situation. Ptt. Som det forventes at KBU ser i Praksis spænder fra akutte enkle problemstillinger f.eks. ukompliceret tonsillitis eller cystitis til varetagelse af kronikeromsorg f. eks. KOL- eller diabetesårskontroller	Kommunikationskursus Selvstudium Dagligt klinisk arbejde	KV2 Forventes gennemført og kompetencevurderet indenfor de første 3 måneder i praksis. Her planlægges det at Tutorlægen udfører en struktureret observation af konsultationen (Enten ved tilstedeværelse i konsultationsrummet eller ved videooptagelse) – efterfølgende gennemgås konsultationen med uddannelseslægen.	7-9 mdr	
6. Sikre sammenhæng i patientbehandling, patientforløb, overgange	Henvise til undersøgelse eller indlæggelse, Henvisningsårsag, Grundig anamnese Objektive og parakliniske fund, Tentativ diagnose og sagt til patienten, Ajourføring af FMK Bestilling af transport til patienten Modtage patienten efter indlæggelse Følge op på igangsatte behandlinger Sørge for at aftalte kontroller afholdes Være vidende om opfølgende sygebesøg og deltage ved et af disse.	Kommunikationskursus Selvstudium Dagligt klinisk arbejde	KV1 Forventes gennemført i løbet af de første 3 måneder i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater/henvisninger. Med henblik på indlæggelse og modtagelse af patienter efter indlæggelse. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen	7-9 mdr	
7. Udføre afdelingens / almen praksis' relevante praktiske procedurer	Foretage GU inkl. Cytologisk prøvetagning og procedurer ved relevante podninger. Foretage fokuseret undersøgelse af ryg, nakke, skulder, hofte og knæled. Endvidere forventes KBU-lægen at kunne: Foretage Otoskopi og tympanometri Foretage vaccination af børn samt Tetanusprofylakse hos voksne. Foretage synstavleundersøgelse af børn og voksne.	Færdighedstræning forud for klinisk praksis Dagligt klinisk arbejde Selvstudium	KV4 Forventes kompetencevurderet løbende – afsluttes i sidste måned i praksis. Vurderes ved struktureret observation af en procedure.		10-12 mdr

Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetence-vurderingsmetode	Forventet tidspunkt for godkendelse af kompetence	
8. Anvende afdelingens / almen praksis' tekniske udstyr	Foretage måling af: CRP, Hæmoglobin, Blodsukker, Urinundersøgelse, Måle Saturation. Tolke relevant på undersøgelserne Måle blodtryk samt instruere i og tolke på hjemmeblodtryk Have kendskab til hvordan EKG-undersøgelse udføres. Have kendskab til hvordan lungefunktionsundersøgelser udføres. Kunne tolke relevant på undersøgelserne	Færdighedstræning forud for klinisk praksis, Akutkursus Dagligt klinisk arbejde Selvstudium	KV4 Forventes kompetencevurderet i første halvdel af ansættelsen. Vurderes ved struktureret observation af en procedure.	6-8 mdr.	
11. Erkende og agere relevant i forhold til behandlingskomplikationer	Vurdere mulige bivirkninger/komplikationer til en iværksat behandling og agere herpå. Uddannelseslægen forventes at kunne finde bivirkningslister og sætte dem i relation til eventuelle klager efter opstartet behandling. Samt kunne finde eventuelle interaktioner med medicin som patienten i forvejen tager.	Dagligt klinisk arbejde, Selvstudium	KV1 Forventes kompetencevurderet i sidste halvdel af ansættelsen i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater. Med henblik på behandlingskomplikationer og /eller bivirkninger til behandlingen. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen		10-12 mdr
14. Undervise sundhedsprofessionelle	1) undervise /formidle på / udenfor afdelingen / i almen praksis Det skal fremgå af afdelingens/praksis' uddannelsesprogram hvornår og i hvilke sammenhænge uddannelseslægen skal undervise / fremlægge patient på konference. Det fremgår af uddannelsesprogrammet hvilke kompetencevurderinger, der vil blive foretaget <i>Roller som primært indgår:</i> - Kommunikator - Akademiker - Professionel.	Undervisning / formidling til andet personale eller stud med Kommunikationskursus Læringskursus	KV2 Forventes gennemført i sidste halvdel af ansættelsen. Her skal uddannelseslægen forberede og gennemføre en undervisning internt i klinikken. Det kan være overfor personale, læger eller alle. Uddannelseslægen bør selv overveje gode emner der skal undervises i, men kan naturligvis søge råd hos tutorlæger, såvel som uddannelseslægen skal overveje metoder og teknikker der giver det bedste udbytte af undervisningen for deltagerne. Godkendes ved struktureret klinisk observation.		10-12 mdr

15. Reflektere i og over egen og andres praksis	Reflektere over den praktiserende læges opgaver og handlemuligheder i patientbehandlingen. Reflektere over egen praksis i forhold til vidensøgning i praksis. Sammen med tutor lægge plan for udvikling af egen viden.	Opgave, refleksiv rapport, Selvstudium, Læringskursus	KV5 Her udarbejder uddannelseslægen et refleksions-mindmap, noter eller tilsvarende skriftlig forberedelse. Med udgangspunkt i dette indgår tutorlægen dialog med uddannelseslægen om bl.a. lægeroller, spillerum i arbejdslivet, opgaver, læring, udvikling og ansvar		10-12 mdr.
16. Planlægge personlig udvikling	1) udarbejde individuel uddannelsesplan i samarbejde med hovedvejleder 2) erkende eget behov for kompetenceudvikling 3) forstå og udnytte læring i og af praksis (arbejdsbaseret læring) 4) opsøge relevant viden 5) planlægge og beskrive egne planer for kompetenceudvikling (livslang læring) 6) søge vejledning i karriereplan	Vejledersamtaler Dagligt klinisk arbejde Læringskursus Selvstudium	Vejledersamtale (Introduktions-, midtvejs- og slutevaluerings samtale) Gennem de 3 obligatoriske vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen i samarbejde med tutorlægen en uddannelsesplan – dels for tiden i praksis, med henblik på læring. Men også med fremtidsperspektiv så uddannelseslægen bliver mere klar på karrierevalg og muligheder		10-12 mdr.

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Der er variation i hvordan de enkelte lægepraksis strukturerer dagligdagen. Med hensyn til konferencer og undervisning. Der henvises derfor til pågældende praksis' praksisbeskrivelse for oversigt og uddybning af dette.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.4.1 Undervisning

Se punkt 2.4

2.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser se afsnit 1.4.2 "Kursusdeltagelse".

I den tid du er i praksis, skal du deltage i en del af kommunikationskurset (Den del der ikke omhandler akut kommunikation)

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her: <http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Udover ovenstående er der under praksisansættelsen 4 temadage som også er obligatoriske. Du får nærmere besked om dette i forbindelse med din start i praksis.

Man har fri fra praksis til de ovenstående kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give praksis besked om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser under praksistiden vurderes af tutorlægen i praksis.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer øvrige læger og personale i praksis.

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Der kan nogle steder arrangeres 1 dages ophold hos speciallæger i de små specialer: Øre-næse-hals, Øjenlæger, Hudlæger med videre. Det aftales med tutorlæge hvorvidt der kan gives fri til dette, desuden påhviler det uddannelseslægen selv at arrangere opholdet

2.6 Forskning og udvikling

Skulle der være interesse for at indgå i forskningsprojekter i forbindelse med praksistiden. Kan man høre hos tutorlægen om denne har kendskab til projekter man kan deltage i. Skulle dette ikke være tilfældet kan PKL i området kontaktes. Denne kan formidle kontakt til forskningsmiljøet i almen medicin.

2.7 Anbefalet litteratur

Litteratur og hvilke medicinske databaser praksis anvender til at holde sig opdateret, oplyses ved start i praksis.

3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Der henvises til nedenstående link for information om evaluering af den lægelige videre uddannelse:
<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

4. Nyttige links

Link til afdeling:

Afdeling for Depression og Angst - til fagpersoner - Psykiatrien i Region Midtjylland - til fagpersoner (rm.dk)

Afdeling for Depression og Angst - Psykiatrien i Region Midtjylland - til patienter og pårørende (rm.dk)

Praksisbeskrivelser:

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

Specialeselskabets hjemmeside:

<https://www.dpsnet.dk/>

<https://www.dsam.dk/>

Specialets postgraduat kliniske lektor:

<https://clin.medarbejdere.au.dk/postgraduatekliniskelektorer/>

Videreuddannelsesregion Nord:

www.videreuddannelsen-nord.dk

Sundhedsstyrelsen:

www.sst.dk

Styrelsen for patientsikkerhed:

www.stps.dk

Lægeforeningens karriererådgivning:

<https://laeger.dk/raad-og-stoette/karriereraadgivning-og-vaerktoejer-for-laeger>

Karriereværket:

<https://laeger.dk/raad-og-stoette/karriereraadgivning-og-vaerktoejer-for-laeger/karrierevaerket-refleksion-og-dialog>